

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. K., a. s., B. C.** IČO: X., proti žalovanému v **1. rade Ing. M. V., nar. X., bytom kpt. N.** zastúpeného advokátkou JUDr. E. Z., F. žalovanému v **2. rade R. Š., nar. X., bytom Š.** zastúpeného advokátom JUDr. R. E., B., **o zaplatenie 245 941,12 Eur (7 409 220,- Sk) s príslušenstvom**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2010 č. k. Z-2-43Cb 216/1996-451, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2010 č. k. Z-2-43Cb 216/1996-451 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v 1. rade trovy konania v sume 51 698,25 Eur a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému v 2. rade trovy konania v sume 26 972,01 Eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že S. S., a. s., mestská pobočka L., si uplatnila plnenie z úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 zo dňa 10. 08. 1992 voči žalovanému v 1. rade, v 2. rade a žalovanému v 3. rade S., s. r. o., L.

V priebehu konania došlo ku zmene účastníka na strane žalobcu na základe uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2000. Súd podľa ust. § 92 ods. 2 O. s. p. pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu.

Z predložených dokladov a na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že predmetom sporu je plnenie z úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 z 10. 08. 1992. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade dňa 11. 10. 1992 uzatvorili s obchodnou spoločnosťou S., s. r. o., zmluvu o prevzatí dlhu. Dlh bol špecifikovaný ako úverová zmluva, uzatvorená dňa 10. 08. 1992 so S. Š. S., pobočka L., na sumu 11 113 900,-- Sk. V zmysle ust. § 531 ods. 1 Obč. zák. pôvodný žalobca ako veriteľ dal súhlas s prevzatím dlhu spoločnosťou S., s. r. o., konkludentne, dôkazom čoho je i výzva pôvodného žalobcu zo dňa 21. 09. 1995, adresovaná obchodnej spoločnosti S., s. r. o., aby podľa dohodnutého splátkového režimu zaplatila dlžnú sumu.

Z dodatku č. 2 mal súd za preukázané, že bol podpísaný riaditeľom mestskej pobočky S. S., a. s. v L. a firmou S., s. r. o. v L. V tomto dodatku nie sú ako dlžníci z úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 zo dňa 10. 08. 1992 uvedení žalovaní v 1. a 2. rade. Pôvodný žalobca výzvou zo dňa 21. 09. 1995, adresovanou spoločnosti S., s. r. o., vyzval na plnenie úverovej zmluvy zo dňa 10. 08. 1992. Z obsahu dodatku č. 2 podľa názoru súdu prvého stupňa vyplýva, že S. S., a. s., mestská pobočka v L. ako veriteľ dala podľa ust. § 531 ods. 1 Obč. zák. súhlas s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy spoločnosťou S., s. r. o., a došlo k zániku záväzku žalovanými v 1. a 2. rade. Riaditeľ mestskej pobočky bol oprávnenou osobou rokovať s klientmi sporiteľne a uvádzať okrem iného úverové zmluvy, aj dodatky k týmto úverovým zmluvám. V dodatku č. 2 je jednoznačne uvedené, s kým riaditeľ mestskej pobočky uzatváral dodatok, t. j. s firmou S., s. r. o. V záhlaví, ale aj v texte tohto dodatku je uvedené číslo úverovej zmluvy aj s dátumom jej uzavretia, to znamená, že nebolo spochybnené, že by za plnenie úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 zo dňa 10. 08. 1992 bol povinný S., s. r. o. S námietkou premlčania sa vysporiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, a to uznesení zo dňa 14. 09. 2009, preto súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešným žalovaným proti neúspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca podaním zo dňa 27. 01. 2011. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaných v 1. a 2. rade k zaplateniu sumy 245 941,05 Eur s 28% úrokom z omeškania ročne od 20. 04. 1995 do zaplatenia a nahradiť

mu trovy konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Podľa názoru žalobcu súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym právnym záverom a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepresvedčivé. Vychádzajúc z právneho názoru, vysloveného odvolacím súdom, v zrušujúcich uzneseniach je možné konštatovať, že v priebehu súdneho konania bolo ustálené a je teda nepochybné, že žalobca uplatnil na súde svoj nárok z úverovej zmluvy, uzatvorenej medzi pôvodným žalobcom ako veriteľom a žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi, tento úver bol žalovaným 1. a 2. poskytnutý v intenciách zákona na dohodnutý účel, dodatok č. 1 k úverovej zmluve je absolútne neplatný a námietka premlčania, vznesená žalovanými, je nedôvodná. Keďže tieto skutočnosti boli v konaní preukázané a odvolací súd sa týmito závermi stotožnil, podľa názoru žalobcu nie je potrebné ich ďalej rozoberať. Sporným však naďalej zostáva posúdenie základnej otázky, a to, či došlo k platnému prevzatiu dlhu žalovaných v 1. 2. rade z úverovej zmluvy obchodnou spoločnosťou S., s. r. o. (pôvodne žalovaným v 3. rade) a či bol zo strany pôvodného žalobcu ako veriteľa udelený súhlas s týmto prevzatím dlhu. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. 02. 2008 sp. zn. 6 Obo 297/2006.

Pokiaľ je predmetom sporu právny úkon, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti ustanovená písomná forma, musí byť určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je tento prejav vôle zaznamenaný. Podľa názoru žalobcu nestačí, že je účastníkom právneho vzťahu jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to priamo nevyplýva z jej textu. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a takýto prejav vôle by nemal vzbudzovať pochybnosti o jeho obsahu, ani v prípade osôb, ktoré účastníkmi daného zmluvného vzťahu nie sú. Platný právny úkon podľa ust. § 37 Obč. zák. je, že k prejavu vôle došlo slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne s možným plnením. Z obsahu zmluvy, uzatvorenej dňa 11. 10. 1992 medzi žalovaným v 1. a 2. rade na strane jednej a žalovaným v 3. rade na strane druhej, však nie je možné jednoznačne a bez výhrad určiť, že sa jedná o prevzatie dlhu v intenciách ustanovenia § 531 ods. 1 Obč. zák., a nie o pristúpenie k záväzku v zmysle ust. § 534 Obč. zák., čo potvrdzuje rozdielne posúdenie tohto právneho úkonu zo strany žalovaných a zo strany odvolacieho súdu. Vyriešenie tejto otázky má pritom zásadný význam

pre celkový výsledok konania, pretože každý z týchto úkonov vyvoláva iné podstatne rozdielne právne účinky. Kým v prípade prevzatia dlhu v zmysle ust. § 531 ods. 1 Obč. zák. dochádza k podstatnej zmene v právnom postavení účastníkov tohto záväzkovoprávneho vzťahu, pretože pôvodný dlžník sa zbavuje povinnosti splniť dlh, do právneho pomeru vstupuje nový dlžník a veriteľ môže požadovať plnenie a je povinný prijať plnenie iba od preberateľa dlhu, v prípade pristúpenia k záväzku v zmysle ust. § 534 Obč. zák. sa tretia osoba zaväzuje dlžníkovi, že namiesto neho poskytne veriteľovi plnenie, avšak na postavení veriteľa sa týmto nič nemení, priame právo mu z toho nevznikne a tretia osoba je za neplnenie dohody zodpovedná len voči dlžníkovi.

Ďalším sporným momentom, ktorý je potrebné v konaní ustáliť, pokiaľ by teda malo dôjsť medzi žalovaným 1. a 2. a obchodnou spoločnosťou S., s. r. o. k platnému a účinnému prevzatiu dlhu v zmysle ust. § 531 Obč. zák. je, či veriteľ pôvodný žalobca, platne udelil súhlas s týmto prevzatím dlhu. Podľa vyjadrenia pôvodného žalobcu zo dňa 14. 01. 1999 pôvodný žalobca nemá k dispozícii zmluvu o prevzatí dlhu zo dňa 11. 10. 1992 a nenachádza sa u nich ani súhlasné stanovisko s prevzatím dlhu. Je preto otázne, či pôvodný žalobca ako veriteľ bol vôbec informovaný o skutočnosti, že dlh, ktorý voči nemu mali žalovaní v 1. a 2. rade ako fyzické osoby, zodpovedajúce za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom, údajne prevzala obchodná spoločnosť so základným imaním 100 000,-- Sk, ktorá podľa predložených ekonomických ukazovateľov už v tom čase vykazovala straty a nebol predpoklad oživenia ekonomickej činnosti tejto spoločnosti. Je ťažko možné uveriť, že pokiaľ by pôvodný žalobca s takouto skutočnosťou, t. j. prevzatím dlhu bol oboznámený, ako bankový subjekt by najmä s ohľadom na nedostatočné zabezpečenie, ekonomickú nevýhodnosť a ťažkú vydobyteľnosť svojej pohľadávky s takouto zmenou záväzkového vzťahu súhlasil, pretože jeho pôvodne zvýhodnená možnosť dosiahnuť upokojenie pohľadávky a jeho postavenie veriteľa by sa potom v skutočnosti podstatne oslabilo.

Podľa ust. § 35 Obč. zák. sa môže prejav vôle urobiť konaním alebo opomenutím, môže sa tak stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosť o tom, čo chcel účastník prejaviť. Avšak aj konkludentne urobený prejav musí v každom prípade spĺňať predpoklad, že tento spôsob nevzbudzuje pochybnosti o tom, akú vôľu chcel subjekt prejaviť

a aký je jej obsah. Sporný obsah výslovného právneho úkonu možno interpretovať podľa zmyslu použitých slov, nie však dopĺňať.

Žalovaní v 1. a 2. rade opierajú svoje tvrdenie, podľa ktorého pôvodný žalobca ako veriteľ udelil súhlas s prevzatím dlhu, predovšetkým o dodatky č. 1 a č. 2 k úverovej zmluve. Pokiaľ ide o dodatok č. 1 zo dňa 09. 08. 1994, tento je, ako vyplýva z právneho názoru, ustáleného v rozhodnutiach odvolacieho súdu, absolútne neplatný. Dňa 18. 04. 1995, t. j. skoro tri roky po podpise zmluvy o prevzatí dlhu bol podľa vyjadrenia žalovaných a predloženej listiny uzatvorený dodatok č. 2 k úverovej zmluve č. 485-806949-159-1 zo dňa 10. 08. 1992. Podľa názoru žalobcu z obsahu tohto úkonu nie je možné jednoznačne určiť, že ním pôvodný žalobca ako veriteľ udelil súhlas s prevzatím dlhu úverovej zmluvy spoločnosťou S., s. r. o. Pokiaľ by mala byť uvedená zmluva (dodatok č. 2) interpretovaná ako súhlas s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy treťou osobou, musel byť v nej obsiahnutý jasný, k tomu smerujúci prejav vôle veriteľa. Tieto náležitosti dodatok č. 2 nespĺňa.

Ako ďalej vyplýva z napadnutého rozsudku, dôkazom konkludentne udeleného súhlasu s prevzatím dlhu žalovaných v 1. a 2. rade spoločnosťou S., s. r. o., je výzva pôvodného žalobcu zo dňa 21. 09. 1995, adresovaná uvedenej spoločnosti na zaplatenie dlžnej sumy. Ako však samotný súd ďalej uvádza vo svojom rozhodnutí, tento dokument obsahuje výzvu na úhradu viacerých úverových zmlúv, medzi ktorými je uvedená aj predmetná zmluva, ktorej sa tento spor týka, pričom ako adresát je uvedená spoločnosť S., s. r. o. a pod ňou žalovaný v 1. rade Ing. M. V. Podľa živnostenského listu, vydaného Obvodným úradom L., Živnostenské oddelenie dňa 28. 02. 1991, č. j. Žo 152/1992, žalovaný v 1. rade podniká na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Ing. M. V. – S., miesto podnikania L., pričom ako miesto prevádzky mal uvedené L., t. j. adresa totožná so sídlom spoločnosti s ručením obmedzeným. Žalovaní v 1. a 2. rade poštové zásielky na adresách uvedených ako miesto svojho pobytu nepreberali, v konkurznom konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 3K 152/97 o vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade bol dokonca z tohto dôvodu žalovanému v 1. rade ustanovený opatrovník, a preto bola príslušná korešpondencia zasielaná na adresu obchodnej spoločnosti. Podľa názoru žalobcu preto nie je možné vylúčiť, že tento list bol zaslaný súčasne jedným vyhotovením obom, t. j. žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi z úverovej zmluvy, ktorej sa

tento spor týka, a zároveň spoločnosti S., s. r. o. ako prístupujúcemu dlžníkovi k tejto úverovej zmluve, prípadne ako dlžníkovi z ďalších dvoch úverových zmlúv.

Pokiaľ ide o prijímanie platieb na úhradu záväzku žalovaných z úverovej zmluvy z účtu vedeného na obchodnú spoločnosť S., s. r. o., podľa vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného banka, t. j. pôvodný žalobca, nemohla prijať plnenie svojej pohľadávky od iného subjektu, ako od dlžníka, pretože v takom prípade by došlo na strane veriteľa k bezdôvodnému obohateniu. S týmto stanoviskom žalobca nesúhlasí, pretože je častou praxou, že tretia osoba práve na základe dohody s dlžníkom v zmysle ust. § 534 Obč. zák., o ktorej veriteľ nemusí mať žiadnu vedomosť, plní záväzky dlžníka jeho veriteľovi a veriteľ nie je povinný takéto plnenie odmietnuť. Žalovaný 1. vo konaní predložil výpisy z bežného účtu vedeného S. S., a. s., č. 0-8069049-159 zo dňa 01. 07. 1993, 21. 07. 1993, 05. 01. 1994 a 31. 03. 1994, pričom tieto platby mali dokazovať, že z účtu obchodnej spoločnosti S., s. r. o., bol plnený záväzok žalovaných v 1. a 2. rade z úverovej zmluvy a žalobca ich prijímaním konkludentne súhlasil s prevzatím dlhu z tejto strany. tento účet je bežným účtom vedeným S. S., a. s., ku ktorému bolo uzatvorených niekoľko zmlúv o kontokorentnom úvere na bežnom účte. Všetky výpisy, ktoré žalovaní v konaní predložili, predchádzajú časovému obdobiu, kedy bola so spoločnosťou S., s. r. o., uzatvorená zmluva o kontokorentnom úvere na bežnom účte, nie je možné ich prijať ako jednoznačný dôkaz plnenia spoločnosti S., s. r. o., v prospech žalovaných a ich prijatie ako konkludentný súhlas pôvodného žalobcu s prevzatím dlhu.

Tvrdenia žalovaných v 1. a 2. rade o platnom a účinnom prevzatí dlhu z úverovej zmluvy spoločnosťou S., s. r. o., mali svojimi svedeckými výpoveďami potvrdiť aj dvaja bývalí zamestnanci pôvodného žalobcu Ing. D. Ž. a JUDr. D. Ľ.. Podľa názoru žalobcu však tieto svedecké výpovede nie sú hodnoverné a v celkovom kontexte rozporuplné. ako vyplýva zo svedeckej výpovede Ing. Ž., ktorá bola úverovou pracovníčkou pôvodného žalobcu, vzhľadom na dĺžku časového obdobia, ktoré v tomto prípade uplynulo od uzavretia zmluvy a poskytnutia úveru, si svedkyňa konkrétne okolnosti tohto prípadu nepamätala. Výpoveď JUDr. D. Ľ. je rozporuplná. Ako je možné, že človek s právnickým vzdelaním, čiže sa predpokladá, že sa v danej problematike vyzná a vie zorientovať, vo svedeckej výpovedi uvádzal, že si pamätá, že sa preberali záväzky a vychádzalo sa z toho, že je to úver právnickej osoby, teda spoločnosti S., s. r. o., avšak zároveň na strane druhej v správe, ktorú sám

vypracoval dňa 23. 04. 2001, v súvislosti s postupovaním tejto pohľadávky súčasnému žalobcovi, uvádza ako dlžníkov žalovaných v 1. a 2. rade a nikde neuvádza žiadnu informáciu o prípadnom prevzatí dlhu treťou osobou alebo o udelení súhlasu pôvodného žalobcu s takýmto prevzatím, pričom hlavným účelom tejto správy je zhrnúť všetky podstatné a relevantné informácie o postupovanej pohľadávke a upozorniť nového veriteľa na možné riziká.

Žalobca je teda toho názoru, že žalovaní v konaní neunesli dôkazné bremeno, keď jednoznačne nepreukázali, že došlo k platnému a účinnému prevzatiu dlhu z úverovej zmluvy spoločnosťou S., s. r. o., IČO: X.. Je nepochybné, že povaha danej veci pripúšťa aj dvojaký výklad úmyslu konajúcich strán a žalobca má za to, že vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne preukázaný úmysel účastníkov tohto záväzkovoprávneho vzťahu prevziať a udeliť súhlas s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy obchodnou spoločnosťou S., s. r. o., s účinkami, ktoré s týmto úkonom spája ust. § 531 Obč. zák. Žalobca preto považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa napriek doručenému odvolaniu žalobcu a výzvy súdu, aby sa vyjadrili k zaslanému odvolaniu (výzva doručená zástupcovi žalovaného 1. dňa 03. 02. 2011 a právnomu žalovaného v 2. rade dňa 4. 02. 2011), sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Najvyšší súd S. republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa svojím návrhom domáha zaplatenia sumy 245 941,04 Eur (7 409 220,-- Sk) z 28% úrokom od 20. 04. 1995 do zaplatenia. Predmetnú sumu žiada od žalovaných zaplatiť z dôvodu nesplatenia úveru a z dôvodu porušenia úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu z 10. 08. 1992 č. 465-80690649-159-01 (pôvodné číslo zmluvy 330183-2, neskôr znovu prečíslované na 30183055), ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu S. Š. S. v B., pobočka v L., so žalovaným v 1. a v 2. rade a na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 22. 12. 1999 bola na žalobcu S. K., a. s., postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy.

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Obo 297/2006 zo dňa 21. 02. 2008, ktorým bol súd prvého stupňa viazaný, vyplýva, že účastníkmi úverovej zmluvy č. 330183-2 z 10. 08. 1992 boli právny predchodca žalobcu a) Ing. V. M. r. č. X. L., a Š. R. X. L. Žalovaní 1. a 2. podpísali úverovú zmluvu č. 3083-2 z 10. 08. 1992. Z tejto zmluvy im vznikli práva a povinnosti. Na základe uvedenej zmluvy bol im poskytnutý úver vo výške 11 113 900,-- Sk. Odvolací súd tiež vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol, že sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že dodatok č. 1 k úverovej zmluve č. 330183-2 z 10. 08. 1992 je neplatný právny úkon.

V ďalšom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. 04. 2009 pod č. k. 6 Obo 160/2008, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 02. 09. 2008, bolo konštatované, že v danom prípade uzavretie úverovej zmluvy zo dňa 10. 08. 1992 nemá charakter veci súvisiacej so vznikom spoločnosti S., s. r. o., L. tak, ako má na mysli ust. § 64 ods. 1 Obch. zák., preto aj keby úverovú zmluvu zo dňa 10.08. 1992 uzavreli žalovaní ako zakladatelia spoločnosti S., s. r. o., čo však z úverovej zmluvy nevyplýva a nasvedčuje tomu aj žiadosť Ing. M. V. o poskytnutie úveru zo dňa 17. 07. 1992, i sťažnosť žalovaného 1. na Ústavný súd SR (viď. III ÚS 168/06-16), zo záväzku z tejto úverovej zmluvy by zodpovedali zakladatelia spoločne a nerozdielne.

Žalovaní 1. a 2. sa počas konania vo všetkých svojich vyjadreniach bránia v tom zmysle, že žaloba je voči nim nedôvodná, pretože došlo k zániku ich záväzku z úverovej zmluvy, a to na základe zmluvy o prevzatí dlhu so spoločnosťou S., s. r. o., v zmysle ust. § 531 ods. 1 Obč. zák. so súhlasom veriteľa – pôvodného žalobcu.

Podľa ust. § 531 ods. 1 Obč. zák., kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak na to dá veriteľ súhlas. Súhlas veriteľa možno dať buď pôvodnému dlžníkovi, alebo tomu, kto dlh prevzal.

Kto bez dohody s dlžníkom prevezme dlh zmluvou s veriteľom, stane sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi (§ 531 ods. 2 Obč. zák.).

Zmluva o prevzatí dlhu vyžaduje, aby sa uzavrela písomnou formou (§ 531 ods. 3 Obč. zák.).

Prevzatie dlhu (intercessia) spočíva v tom, že do trvajúceho právneho pomeru nastúpi namiesto dlžníka (ods. 1), alebo popri pôvodnom dlžníkovi (ods. 2) tretia osoba, preberateľ. Predpokladom vzniku inštitútu prevzatia dlhu je existencia záväzkového právneho vzťahu medzi veriteľom a pôvodným dlžníkom. Nie je podstatné, či tento vzťah vznikol na základe právneho úkonu alebo na základe iných právnych skutočností. Na platné prevzatie dlhu sa vyžaduje písomná zmluva medzi pôvodným dlžníkom a treťou osobou o tom, že tretia osoba preberá dlh a nastupuje ako nový dlžník do právneho pomeru namiesto pôvodného dlžníka. Zmluva o prevzatí dlhu musí byť písomná, inak je neplatná (§ 40 ods. 1). Na základe iných právnych skutočností nemôže dôjsť k prevzatiu dlhu. Súhlas veriteľa s prevzatím dlhu môže byť udelený buď vopred alebo dodatočne. Pre prejav veriteľa neustanovuje zákon nijaké formálne náležitosti. Nemusí byť výslovný. Takisto nie je rozhodujúce, či ho veriteľ dá pôvodnému alebo novému dlžníkovi. Ak by veriteľ nedal súhlas na prevzatie dlhu, je prevzatie neplatné. Takáto zmluva by mohla potom založiť právny pomer iba medzi dlžníkom a treťou osobou, ktorý by nemohol ovplyvniť právny pomer medzi veriteľom a dlžníkom.

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 11. 08. 1992 Ing. M. V., R. Š. (žalovaní v 1. a 2. rade) uzatvorili so spoločnosťou S., s. r. o., zmluvu o prevzatí dlhu, z ktorej vyplýva, že Ing. M. V. a R. Š. uzavreli dňa 10. 08. 1992 úverovú zmluvu o účelovom úvere na malú privatizáciu so S. Š. S., pobočka L., na sumu 11 113 900,-- Sk. Z tohto úveru bola vyplatená nehnuteľnosť vo vlastníctve S., s. r. o., nadobudnutá v malej privatizácii a ktorá je vykazovaná v Stredisku geodézie v L. na LV č. X., k. ú. L., parc. č. X. (veľkosklad nábytku). Z uvedeného dôvodu sa účastníci tejto zmluvy dohodli na prebratí predmetného dlhu Ing. V. M. a R. Š. firmou S., s. r. o., ktorá v zmysle úverovej zmluvy bude splácať úver S. Š. S., pobočka L. Účastníci na znak súhlasu túto zmluvu vlastnoručne podpisujú. Z uvedenej listiny vyplýva, že túto podpísal Ing. M. V., R. Š. a za spoločnosť S., s. r. o., Ing. M. V. Na tejto listine chýba súhlas veriteľa s prevzatím dlhu.

Medzi právnym predchodcom žalobcu a spoločnosťou S., s. r. o., L., bol uzatvorený dodatok č. 1 k úverovej zmluve č. 465-8069049-159-01 o účelovom úvere zo dňa 10. 08. 1992, v ktorom sa účastníci tohto dodatku dohodli, že v bode 2: v splátkovom pláne sa termín splátky, ktorá mala byť zaplatená do 20. 07. 1994, presúva do 20. 10. 1994 (prolongácia) a 2. klient uhradí jednorazový poplatok za zmenu úverovej zmluvy 500,-- Sk. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že odvolací súd považuje

dodatok č. 1 úverovej zmluvy za absolútne neplatný právny úkon, a preto nie je možné dodatok č. 1 k úverovej zmluve považovať za súhlas veriteľa s prevzatím dlhu.

Súdu bol predložený dodatok č. 2 k úverovej zmluve č. 465-8069049-159-01 zo dňa 10. 08. 1992 (č. listu 347), uzatvorený dňa 18. 04. 1995 medzi S. S., a. s., mestská pobočka v L., zastúpená riaditeľom Ing. Š. T. a firmou S., s. r. o., zastúpená Ing. M. V., kpt. N. r. č. X., ktorá je podpísaná za klienta Ing. V. a za S. S. Ing. Š. T., riaditeľom pobočky. Z dodatku č. 2 vyplýva, že tento dodatok k úverovej zmluve č. 465-8069049-159-01, ktorým sa na základe písomnej žiadosti klienta, osobného jednanía s klientom a na základe komplexného prehodnotenia klienta mení: 1. v bode 2: v splátkovom pláne sa termín splátky, ktorá mala byť zaplatená do 20. 04. 1995 vo výške 529 240,-- Sk, presúva do 20. 07. 1995 (prolongácia). 2. Klient uhradí jednorazový poplatok za zmenu úverovej zmluvy 500,-- Sk. Ostatné body úverovej zmluvy ostávajú naďalej v platnosti. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku konštatoval, že podľa jeho názoru z obsahu dodatku č. 2 vyplýva, že S. S., a. s., mestská pobočka v L., ako veriteľ dala podľa § 531 ods. 1 Obč. zák. súhlas s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy. S týmto záverom odvolací súd nesúhlasí. Dodatok č. 2 podpísal za klienta Ing. M. V., pri jeho podpise však chýba akékoľvek označenie, či dodatok podpisuje ako fyzická osoba. Vzhľadom na uvedenie jeho osobných údajov, ako je rodné číslo a bydlisko v záhlaví zmluvy, alebo ako konateľ spoločnosti S., s. r. o. V takom prípade však chýba jeho označenie ako konateľa spoločnosti pri podpise zmluvy a absentuje tu tiež pečiatka spoločnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu, z obsahu tohto úkonu nie je možné jednoznačne určiť, že ním pôvodný žalobca ako veriteľ udelil súhlas s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy spoločnosťou S., s. r. o. Pokiaľ by mala byť uvedená zmluva interpretovaná ako súhlas s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy treťou osobou, musel by v nej byť obsiahnutý jasný, k tomu smerujúci prejav vôle veriteľa. Podľa názoru odvolacieho súdu týmto dodatkom č. 2 došlo len k zmene zmluvy v bode 2, a to, že v splátkovom pláne sa termín splátky, ktorá mala byť zaplatená do 20. 04. 1995 vo výške 529 240,-- Sk, presúva do 20. 07. 1995, a to aj s poukazom na bod 7 úverovej zmluvy, podľa ktorého podnikateľ sa zaväzuje, že ak nebude mať dostatok prostriedkov na bežnom, resp. kontokorentnom účte, požiada S. najneskôr 21 dní pred dňom splátky o jej prolongáciu. S. oznámi podnikateľovi do 15 dní podmienky, za akých prolongáciu povolila, resp., že prolongáciu nepovolila a tiež aj s poukazom na dohodu v dodatku č. 2, že ostatné body úverovej zmluvy ostávajú naďalej v platnosti, teda v platnosti zostali účastníci úverového vzťahu.

Podľa názoru odvolacieho súdu za dôkaz o konkludentnom udelení súhlasu s prevzatím dlhu žalovaných v 1. a 2. rade spoločnosťou S., s. r. o., nie je možné považovať výzvu pôvodného žalobcu zo dňa 21. 09. 1995, adresovanú uvedenej spoločnosti na zaplatenie dlžnej sumy. Táto výzva obsahovala výzvu na úhradu viacerých úverových zmlúv, medzi ktorými je uvedená aj predmetná úverová zmluva, ktorej sa tento spor týka, pričom ako adresát na zásielke je uvedená spoločnosť S., s. r. o., a pod ňou je uvedený žalovaný v 1. rade Ing. M. V. Podľa živnostenského listu, vydaného Obvodným úradom L., Živnostenské oddelenie dňa 28. 02. 1991, č. j. Žo 152/1992, žalovaný v 1. rade podnikal na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Ing. M. V. – S., miesto podnikania L., pričom ako miesto prevádzky mal uvedené L., t. j. adresu totožnú so sídlom spoločnosti S., s. r. o. Preto nie je možné vylúčiť, že tento list bol zaslaný súčasne žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi z úverovej zmluvy a zároveň spoločnosti S., s. r. o., ako dlžníkovi z ďalších dvoch úverových zmlúv.

Ani prijímanie platieb na úhradu záväzku žalovaných z úverovej zmluvy z účtu vedeného na obchodnú spoločnosť S., s. r. o., odvolací súd nepovažoval za súhlas veriteľa s prevzatím dlhu novým dlžníkom, a to spoločnosťou S. K úhradám z bežného účtu spoločnosti S., s. r. o., dochádzalo zrejme na základe zmluvy o prevzatí dlhu, uzatvorenej medzi Ing. M. V., R. Š. na jednej strane a spoločnosťou S., s. r. o., zastúpenej Ing. M. V. zo dňa 11. 10. 1992. Táto zmluva bez súhlasu veriteľa na prevzatie dlhu založila právny pomer iba medzi dlžníkmi a treťou osobou, ktorá však nemôže ovplyvniť právny pomer medzi veriteľom a dlžníkmi. Taktiež podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné odvodzovať súhlas pôvodného žalobcu s prevzatím dlhu zo záznamu, resp. zo správny z jednania medzi firmou S., s. r. o. a pôvodným žalobcom zo dňa 08. 05. 1995. Keďže táto sa nevzťahuje k plneniu úverovej zmluvy, ktorá je predmetom sporu, ale z obsahu správy vyplýva, že sa vzťahuje na zmluvu o kontokorentnom úvere na bežnom účte č. 8069049-159.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani svedecké výpovede Ing. D. Ž. a JUDr. D. Ľ. nedokazujú, že pôvodný žalobca udelil súhlas s prevzatím dlhu spoločnosťou S., s. r. o., pretože svedkovia v čase, keď boli pripravované úverové dokumenty a následne uzatvárané zmluvy, neboli zamestnancami S. Š. S., prípadne sa na tvorbe týchto dokumentov nepodieľali a vzhľadom na Ľ. zameniteľnosť obchodného mena žalovaného v 1. rade s menom spoločnosti s ručením obmedzeným nie je možné vylúčiť zámenu. Navyše Ing. D. Ž. uviedla,

že si konkrétne okolnosti tohto prípadu nepamätá a len vo všeobecnosti uviedla, ako pôvodný žalobca postupoval pri poskytovaní úverov na malú privatizáciu. JUDr. D. L. navyše tiež v správe, ktorú sám vypracoval dňa 23.04. 2001, v súvislosti s postupovaním pohľadávky žalobcovi uviedol ako dlžníkov žalovaných v 1. a 2. rade a nikde neuviedol žiadnu informáciu o prípadnom prevzatí dlhu treťou osobou, alebo o udelení súhlasu pôvodného žalobcu s takýmto prevzatím. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažuje tieto svedecké výpovede za dôkaz o prevzatí dlhu spoločnosťou S., s. r. o.

Z uvedeného teda vyplýva, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že pôvodný žalobca S. S. ako veriteľ dal súhlas na prevzatie dlhu žalovaných v 1. a 2. rade spoločnosťou S., s. r. o., podľa § 531 ods. 1 Obč. zák. Žalovaní doposiaľ nepreukázali, že ich záväzok z úverovej zmluvy zanikol, naopak v konaní bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1. a 2. rade bola uzatvorená platná úverová zmluva s jasne definovanými právami a povinnosťami účastníkov tejto zmluvy. Účastníkom tejto zmluvy boli zo strany právneho predchodcu poskytnuté finančné prostriedky vo výške 11 113 900,-- Sk, a preto je ich povinnosťou splatiť tento úver v zmysle úverovej zmluvy. K tomu odvolací súd uvádza, že jedinými spoločníkmi spoločnosti S., s. r. o. boli Ing. M. V. a R. Š.. Tiež konateľmi spoločnosti boli R. Š. a Ing. M. V., ktorí poznali ekonomickú situáciu spoločnosti, pričom ako konatelia spoločnosti boli povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a aj v súlade so záujmami spoločnosti a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy pred záujmami spoločnosti. Konanie žalovaných ako dlžníkov z úverovej zmluvy a ktorí boli zároveň konateľmi spoločnosti S., s. r. o., nasvedčuje tomu, že uprednostnili svoje záujmy, a to zbaviť sa záväzku z úverovej zmluvy a nasvedčuje to tiež tomu, že z ich strany došlo k zneužitiu výkonu práva, keďže uzavretím zmluvy o prevzatí dlhu – cieľom tejto zmluvy nebolo dosiahnutie účelu a zmyslu sledovaného právnou normou, ale viedlo to k úmyslu spôsobiť inému účastníkovi ujmu (nezaplatiť dlh). Najvyšší súd Slovenskej republiky musí mať na zreteli, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétneho prípadu nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti.

Keďže súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav a doteraz zistený skutkový stav neobstojí, Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil vec súdu prvého stupňa a v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Bude úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere a preveril opodstatnenosť výšky žalobcom uplatneného nároku vo vzťahu k žalovanému v 1. a 2. rade.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Anna Marková v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová